

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту рішення Миколаївської міської ради «Про затвердження нової редакції Регламенту Миколаївської міської ради VII скликання», проекту нової редакції Регламенту Миколаївської міської ради VII скликання

Відповідно до п. 9 ст. 23 Регламенту до проекту рішення Ради додаються:

1) пояснювальна записка, що готується розробником проекту рішення. Форма та зміст пояснювальної записки затверджується постійною комісією, яка є профільною щодо підготовленого проекту рішення.

Пояснювальна записка, що готується до проектів рішень Ради про затвердження еколого-соціально-економічних, культурних та інших цільових програм, повинна містити:

- прізвища та ініціали особи, яка є суб'єктом подання проекту рішення, повної назви її посади, контактних даних особи, відповідальної за супроводження проекту рішення, а також зазначення доповідача проекту рішення на пленарному засіданні Ради;

- опис питань (проблем), для вирішення яких підготовлено проект рішення та обґрунтування адекватності і достатності передбачених у проекті рішення механізмів і способів вирішення існуючих проблем, а також їх актуальності для територіальної громади міста Миколаєва;

- правове обґрунтування необхідності прийняття рішення (з посиланням на конкретні положення і норми нормативно-правових актів, на підставі й на виконання яких підготовлено проект рішення);

- детальний опис цілей і завдань, очікуваних позитивних соціально-економічних та інших наслідків для територіальної громади від реалізації запропонованого проекту рішення;

- терміни та способи оприлюднення проекту рішення (у разі необхідності).

Оскільки чинний Регламент не передбачає окремих вимог до пояснювальної записки до проекту рішення про внесення змін до Регламенту, прийняття нової редакції Регламенту, а профільною комісією не затверджено форму та вимог до змісту пояснювальної записки, дана пояснювальна записка надається в довільній формі з урахуванням за аналогією вимог п. 9 ст. 23 чинного Регламенту.

Прізвище та ініціали особи, яка є суб'єктом подання проекту рішення, повна назва її посади, контактних даних особи, відповідальної за супроводження проекту рішення, а також зазначення доповідача проекту рішення на пленарному засіданні Ради.

Суб'єкти подання проекту рішення та проекту нової редакції Регламенту:

Депутати Миколаївської міської ради (фракція Миколаївської міської організації політичної партії «Об'єднання «Самопоміч»):

1. Ісаков Сергій Михайлович (54001 м. Миколаїв вул. Адміральська, 20, апарат ради, тел.: 050-337-10-36)
2. Філевський Ростислав Миколайович (54001 м. Миколаїв вул. Адміральська,

20, апарат ради, тел.: 073-551-00-55)

Особа, відповідальна за супроводження проекту рішення, доповідач проекту рішення на пленарному засіданні Ради:

Депутат Миколаївської міської ради (фракція Миколаївської міської організації політичної партії «Об'єднання «Самопоміч») Філевський Ростислав Миколайович (54001 м. Миколаїв вул. Адміральська, 20, апарат ради, тел.: 073-551-00-55)

1. Опис питань (проблем), для вирішення яких підготовлено проект рішення та обґрунтування адекватності і достатності передбачених у проекті рішення механізмів і способів вирішення існуючих проблем, а також їх актуальності для територіальної громади міста Миколаєва.

Слово «регламент», що увійшло до української мови з початку XVIII ст. і що мало первинне значення «інструкція», походить від французького règlement, утвореного від іменника règle (правило), яке, в свою чергу, сходиться до латинського régula (правило, норма, критерій). З етимологічної точки зору регламент - суть правила, що регулюють порядок певної діяльності.

Узагальнено, регламент - це сукупність правил, що регулюють внутрішню організацію і порядок діяльності представницького органу.

Запорукою ефективної діяльності будь-якого колегіального органу є чіткі, детальні, логічно структуровані, зрозумілі суб'єкту застосування правила та процедури, встановлені Регламентом. При цьому вони повинні не суперечити чинним нормативно-правовим актам вищої юридичної сили.

Натомість чинний Регламент «грішить» певними невідповідностями вимогам чинного законодавства, що є очевидними, та містить в собі правила та процедури, що не є прозорими, що не дозволяють міській громаді контролювати процеси прийняття рішень депутатським корпусом та впливати на них.

Серед невідповідностей вимогам чинного законодавства необхідно відзначити такі:

- 1) підпункт 21 п. 4 ст. 5 Регламенту не відповідає засадам, встановленим Законом України «Про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації»;
- 2) ст. 16 Регламенту - відсутні норми, що передбачають чіткий механізм доступу громадян на засідання постійних комісій ради - п. 4 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про доступ до публічної інформації»;
- 3) п. 3 ст. 20 Регламенту - звужує зміст повноважень міського голови, передбачених п. 10 ч. 4 ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»; не відповідає ст. 10 Закону України «Про проходження служби в органах місцевого самоврядування», ч. 5 ст. 47 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

- 4) п. 2 ст. 22 Регламенту - не відповідає пп. 4 п. «б» ч. 1 ст. 38, ст.ст. 47, 48 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (у законі немає поняття «тимчасової комісії», тож створюється штучний орган без компетенції);
- 5) п. 8 ст. 23 Регламенту - не відповідає пп. 4 п. 8 Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом МЮУ від 18.06.2015 № 1000/5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 22 червня 2015 р. за № 736/27181;
- 6) п. 9 ст. 29 Регламенту - не відповідає пп. 4 п. «б» ч. 1 ст. 38, ст.ст. 47, 48 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (немає поняття «лічильної комісії» - по суті створено штучний орган без компетенції).

Чинний Регламент продовжує практику «колективної безвідповідальності», що мала місце у попередніх скликаннях депутатського корпусу міської ради, дозволяє внесення питань «з голосу», що, окрім застосування у виключних випадках, дозволяє лобювати інтереси окремих осіб або бізнесу, порушуючи принцип законності, рівності та конкурентності можливостей у доступі до ресурсів та окремих питань життєдіяльності міста тощо.

Для прикладу, процедура оприлюднення проектів рішень міської ради, що наразі існує за чинним Регламентом, не передбачає розміщення на офіційному сайті ради до проектів рішень щодо містобудування, землекористування та землевідведення детальних графічних матеріалів в електронному вигляді щодо місця розташування відповідної земельної ділянки (кадастровий план), споруди тощо та фотофіксації її фактичного стану.

Такі процедури по суті знеособлюють земельні ділянки, об'єкти містобудування, обмежують доступ до документів, що слугують підставою для підготовки проекту відповідного рішення, та не дають можливості міській громаді проконтролювати правомірність прийняття тих чи інших рішень радою, ускладнюють доступ до інформації, необхідної для прийняття правильного зваженого рішення депутатам ради.

І подібні ситуації з процедурами у чинному Регламенті не є поодинокими, тож чинний Регламент потребує змін, по суті - повного оновлення для усунення негативного впливу недемократичних, «закритих» процедур.

Прийняття нової редакції Регламенту є вкрай актуальним для міської громади, оскільки усуває неправомірні обмеження у доступі до інформації, дисциплінує депутатський корпус та посадових осіб місцевого самоврядування, сприяє встановленню прозорих, відкритих, логічних, загальнозрозумілих правил і процедур та можливості моніторингу та контролю за діяльністю міської ради.

2. Правове обґрунтування необхідності прийняття рішення (з посиланням на конкретні положення і норми нормативно-правових актів, на підставі й на виконання яких підготовлено проект рішення):

п. 1 ч. 1 ст. 26, ч.ч. 14, 15 ст. 46, ч. 1 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

3. Детальний опис цілей і завдань, очікуваних позитивних соціально-економічних та інших наслідків для територіальної громади від реалізації запропонованого проекту рішення.

Запропонованим проектом нової редакції Регламенту і відповідного рішення поставлені та вирішені такі основні цілі та завдання:

- 1) зробити Регламент максимально прозорим і демократичним;
- 2) мінімізувати корупційні ризики і лобізм інтересів будь-якої депутатської групи або фракції (принцип «однакових правил для всіх»);
- 3) прописати деталізовані правила / процедури і встановити наслідки їх недотримання;
- 4) ідентифікувати виконавців і посилити їх відповідальність при підготовці проектів рішень (принцип індивідуалізації відповідальності);
- 5) виключити з Регламенту та структури ради неіснуючі в законодавстві органи (зокрема лічильну комісію) і такі ж процедури;
- 6) досягти балансу прав і обов'язків всіх структур ради, прописавши для них відповідні процедури;
- 7) врахувати зміни в чинному законодавстві в тексті проекту, а саме передбачити:

порядок надання посадовим особам консультацій та роз'яснень щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, поводження з майном, яке може бути неправомірною вигодою, і подарунками;

норму, що визначає чіткий механізм доступу громадян на пленарні засідання міської ради;

норму, що визначає чіткий механізм доступу громадян на засідання постійних депутатських комісій міської ради;

норму про обов'язковість невідкладного оприлюднення рішень міської ради, але не пізніше п'яти робочих днів з дня затвердження документа;

норму, яка визначає, що акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування нормативно-правового характеру набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо органом або посадовою особою не встановлено більш пізній строк введення цих актів у дію;

норму, згідно з якою висновки і рекомендації постійної комісії, протоколи її засідань оприлюднюються і надаються за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» та визначити порядок і терміни оприлюднення вищевказаних документів на офіційному сайті міської ради;

норму про порядок оприлюднення проектів рішень міської ради, розроблених відповідними розпорядниками, не пізніше ніж за 20 робочих днів до дати їх розгляду з метою прийняття документа; визначити, що члени територіальної громади міста є суб'єктами, які мають права ініціювати розгляд у раді (в порядку місцевої ініціативи) будь-якого питання, віднесеного до відання місцевого самоврядування;

норму про порядок звітності депутатів міської ради перед членами територіальної громади;

норму, яка регламентує порядок звітності міського голови перед територіальною громадою міста;

норму, яка регламентує порядок звільнення з посади міського голови на вимогу не менш як третини депутатів від загального складу ради, як це передбачено ст. 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Перевагами розробленого проекту нової редакції Регламенту міської ради є процедури/правила, що дозволяють:

присікти практику внесення проекту рішення до порядку денного пленарного засідання і його прийняття «з голосу» без дотримання процедур обов'язкового попереднього проходження через профільні комісії міськради шляхом проведення і прийняття проекту рішення в два читання - ст. 65,

зробити проекти рішень і порядок їх проходження максимально прозорими і зрозумілими городянам, для чого запроваджуються обов'язкові вимоги щодо форми і змісту, їх обов'язкову реєстрацію, передбачаються чіткі терміни їх проходження, розміщуються графічні матеріали та інші документи разом з проектом рішення для візуалізації на офіційному сайті міськради (ст. 46),

зробити зрозумілим і прозорим для депутатів і городян процес прийняття міського бюджету і його виконання шляхом розміщення вичерпної інформації (з розрахунками і обґрунтуваннями) про доходи та витрати міського бюджету (ст.ст. 46, 69);

запровадити персональну відповідальність за підготовку проектів рішень шляхом зазначення реквізитів виконавців і їх візування (ст. 46), що дозволить ідентифікувати виконавця і притягнути його до встановленої законом відповідальності (нині існуючий порядок знеособлює виконавця, допускаючи колективну безвідповідальність, плачевні результати якої відомі кожному городянину).

4. Терміни та способи оприлюднення проекту рішення (у разі необхідності).

В порядку, передбаченому ст. 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

5. Реалізація проекту рішення не потребує додаткових витрат з місцевого бюджету.

**Депутат Миколаївської
міської ради VII скликання**

С.М. Ісаков

**Депутат Миколаївської У
міської ради VII скликання**

Р.М. Філевський